

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

MIGRACE

Přehled aktualit v oblasti migrace

Za období od 1. 3. do 31. 3. 2018

Migrace č. 04/2018

Březen 2018

autoři: Helena Paldusová, Eva Sochorová, Martin Kuta, Adam Folvarčný

Obsah:

RADA EU	4
EVROPSKÁ KOMISE	4
Společná vízová politika	4
Evropský program pro migraci	4
VYBRANÉ TÉMA	5
Push-pull faktory migrace	5
VNĚJŠÍ ROZMĚR	6
Analýza push faktorů v zemích původu největšího počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU	6
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	11

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: MIGRACE
Název: Přehled aktualit v oblasti migrace	Typ řady: online, ISSN 2533-4166
Autoři: Paldusová, H., Sochorová, E., Kuta, M., Folvarčný, A.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=13
Číslo: Migrace č. 04/2018	První vydání řady: červen 2015
Datum: 1. – 31. březen 2018	Frekvence vydání řady: měsíčně
Klíčová slova: Migrace; přehled; statistika; zpráva; push-pull faktory; teorie; mezinárodní migrace	Zaměření: přehled aktuálních informací k problematice migrace Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah

RADA EU	4
Rada JHA 8. – 9. března, Brusel	4
EVROPSKÁ KOMISE	4
Společná vízová politika	4
Evropský program pro migraci	4
Zpráva o pokroku v provádění evropského programu pro migraci	4
VYBRANÉ TÉMA	5
Push-pull faktory migrace	5
VNĚJŠÍ ROZMĚR	6
Analýza push faktorů v zemích původu největšího počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU	6
Sýrie	7
Irák	7
Afghánistán	8
Pákistán	9
Albánie	9
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	11

RADA EU

Rada JHA 8. – 9. března, Brusel

Na Radě pro spravedlnost a vnitřní věci (část vnitřní věci) proběhlo dne 8. března zasedání ministrů vnitra k otázce spolupráce se západním Balkánem v oblasti bezpečnosti (opatření proti organizované trestné činnosti a terorismu), dále pak k návrhům týkajících se interoperability informačních systémů EU a návrhům řešení teroristického obsahu online. Rada též rozhodla o jmenování Catherine De Bolleové výkonnou ředitelkou Europolu.¹

EVROPSKÁ KOMISE

Společná vízová politika

Komise dne 14. března předložila *Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Přizpůsobení společné vízové politiky novým výzvám*² a v souvislosti s tím také *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex)*³. Vízová politika usnadňuje cestovní ruch, podnikání a také snižuje bezpečnostní riziko a riziko nelegální migrace. Vzhledem k migračním a bezpečnostním výzvám a pokroku v technologiích Komise v těchto dokumentech navrhuje **přehodnocení vízové politiky s cílem usnadnit legální cestování a podpořit boj proti migraci a bezpečnostním hrozbám**. Revize vízového kodexu byla již navržena v roce 2014, ale v jednáních nebyla nalezena shoda mezi Evropským parlamentem a Radou. Komise proto návrh vzala zpět a dnes předkládá nový návrh, který částečně z původního návrhu vychází, ale navíc také obsahuje opatření reflektující migrační a bezpečnostní výzvy, a to zejména **spolupráci v oblasti zpětného přebírání osob**. V souvislosti s tímto návrhem Komise také na jaře předloží **návrh na změnu Vízového informačního systému** po dokončení technických studií a studie dopadů. Sdělení se dále zabývá lepší součinností mezi vízovou politikou EU a vnějšími vztahy EU a **digitalizací víz**.

Evropský program pro migraci

Zpráva o pokroku v provádění evropského programu pro migraci

Dne 14. března Komise předložila zprávu o pokroku a vývoji ve všech oblastech činnosti Evropského programu pro migraci za období od listopadu 2017, kdy byla předložena předchozí zpráva. Zahrnuje také činnost v oblasti ochrany dětí a hodnocení pokroku při vyjednávání o komplexním balíčku opatření v oblasti migrace, který byl představen v prosinci 2017 a měl by být přijat do června 2018.

V roce 2017 překročilo hranice EU nelegálně 205 000 osob a celkem bylo v EU podáno 685 000 žádostí o azyl (včetně 160 000 žádostí podaných dětmi). Členské státy vydaly téměř milion rozhodnutí o azylu v první instanci. Do 6. března 2018 zatím přišly téměř 4 000 migrantů východní středomořskou trasou, téměř 5 500 přes centrální Středomoří a přes 3 800 západní středomořskou a atlantickou trasou. Na řeckých ostrovech se stále nachází téměř 13 000

¹ ER: Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (8. a 9. března 2018), [cit. 2018-04-18]. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/jha/2018/03/08-09/>.

Viz též Outcome Of The Council Meeting. Justice and Home Affairs, 3603rd Council meeting. Consilium.europa.eu [online] [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/34564/st06952-en18.pdf>.

² EK: Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Přizpůsobení společné vízové politiky novým výzvám, 14. března 2018, COM/2018/0251 final [cit. 2018-04-18]. Dostupné z:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52018DC0251>

³ Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), COM/2018/0252 final - 2018/061 (COD), [cit. 2018-4-18]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52018PC0252>

migrantů, přičemž oficiální kapacita je méně než 8 000 míst. Z Řecka bylo dosud relokováno 21 847 osob. EU pokračuje v podpoře Řecka jednak prostřednictvím finanční pomoci a jednak prostřednictvím Evropské pohraniční a pobřežní stráže. Řecko by se mělo zaměřit na urychlení návratů do Turecka, zvýšení přijímací kapacity a zlepšení podmínek v hotspotech. Pokračuje rovněž podpora Bulharsku a Turecku, zejména prostřednictvím Nástroje pro uprchlíky v Turecku. Do konce roku 2018 by měla být uvolněna další částka ve výši 3 miliardy EUR a Komise již předložila návrh na uvolnění 1 miliardy EUR z rozpočtu EU jako příspěvku EU. Od listopadu bylo z Turecka přesídleno dalších 1 122 osob v rámci mechanismu přesídlování podle prohlášení EU a Turecka. 560 milionů EUR z rozpočtu na rok 2018 bude poskytnuto Sýrii a sousedním státům na pomoc s uprchlíky. Z Itálie bylo dosud relokováno 11 999 osob. Pokračuje finanční podpora Itálii a 1. února 2018 byla v centrálním Středomoří zahájena nová společná operace Themis, která nahradila operaci Triton. Itálie by měla v souladu s přijatým plánem zprovoznit další tři hotspoty. Členské státy by měly urychleně relokovat všechny způsobilé žadatele z Řecka i Itálie, absolutní přednost mají děti.

Pokračovala spolupráce s Libyí a africkými zeměmi na migrační trase, především prostřednictvím svěřenského fondu EU pro Afriku, kterému však chybí prostředky ve výši 225 milionů EUR. Dalším zdrojem finanční pomoci se nově stal Evropský plán vnějších investic a jeho Evropský fond pro udržitelný rozvoj. Další činnost by měla zahrnovat pokračování probíhajících projektů, pomoc migrantům při opuštění Libye, ukončení systematického zadržování migrantů libyjskými úřady, posílení spolupráce s Marokem, Tuniskem a Alžírskem, podporu přesídlování a návratů a zajištění chybějících finančních prostředků.

V oblasti návratů a readmisí bylo dosaženo dohody se třemi státy, pokračovalo provádění programu pro opětovnou integraci uprchlíků v Afghánistánu a Bangladéši a pokračovala vyjednávání s Tuniskem, Čínou a Alžírskem. Rostoucí počet návratových operací podporuje Evropská pobřežní a pohraniční stráž. V oblasti readmisních dohod je však nezbytný další pokrok. Evropský parlament a Rada by měly co nejrychleji dosáhnout dohody o nově předloženém návrhu na změnu vízového kodexu.

Pro zajištění operačních činností v oblasti správy vnější hranice EU v roce 2018 schází Evropské pohraniční a pobřežní strážní zdroje, které by měly členské státy bezodkladně poskytnout.

Dosud bylo relokováno přes 96 % všech způsobilých registrovaných žadatelů. V prosinci 2017 Komise rozhodla, že ČR, Maďarsko a Polsko stále v této oblasti neplní své povinnosti podle práva EU. Přesídleno bylo 19 432 osob potřebujících mezinárodní ochranu, což představuje přes 86 % počtu dohodnutého v roce 2015. V souvislosti s doporučením Komise ze září 2017 přesídlit do konce října 2019 dalších 50 000 osob přislíbily členské státy dosud téměř 40 000 míst. Nyní je třeba získat přísliby na zbývající místa a urychleně zahájit přesídlování z prioritních regionů, především přesídlování osob evakuovaných z Libye a Nigeru. Měla by pokračovat rovněž snaha o rozšíření možností v oblasti legální migrace (pilotní projekty, modrá karta).

VYBRANÉ TÉMA

Push-pull faktory migrace

V odborné literatuře se nevyskytují ucelené teorie mezinárodní migrace. Pro vysvětlení dílčích fenoménů a souvisejících dějů jsou použity dílčí koncepty, které vycházejí z různých vědecko-metodologických přístupů.

Použití ekonomického přístupu k vysvětlení procesů spojených s mezinárodní migrací se objevilo historicky jako jedno z prvních. Je třeba rovněž uvést, že se ekonomický přístup věnoval

především migraci pracovní síly. Výzkumná práce⁴ Statistického úřadu EU (Eurostat) nabízí shrnutí tří ekonomizujících přístupů k procesům spojeným s mezinárodní migrací:

- Neoklasický makroekonomický přístup se věnuje vývoji mezinárodní migrace v souvislosti s mezinárodním hospodářským rozvojem.
- Neoklasický mikroekonomický přístup klade důraz na každou jednotlivou migrující osobu a její zvážení a následné rozhodnutí k migraci.
- Nová ekonomie migrace bere v potaz nikoli jednotlivce, ale také celé rodiny. Podle tohoto přístupu je rozhodnutí o vyslání jedné osoby z rodiny kolektivním rozhodnutím celé domácnosti, která se na jednu stranu snaží maximalizovat přínos pracovní migrace, zároveň také se snaží minimalizovat případná rizika, která by souvisela s tím, kdyby se celá rodina rozhodla k migraci za prací či lepšími životními podmínkami.

Teprve s dalším vývojem se badatelé pustili do vysvětlování i dalších forem migrace (nesouvisejících s migrací pracovní síly). Podle některých autorů bylo přílišné zjednodušení rozdělovat migrující osoby na *ekonomické migranty* a *politické uprchlíky*. Spouštěčem migračního toku je kombinace ekonomických a politických faktorů, která ovlivňuje jeho velikost a směr. Namísto použití pojmů ekonomický migrant a politický uprchlík je často používán koncept *proaktivní migrace* a *reaktivní migrace*. Proaktivní migraci definuje situace, kdy se jednotlivec sám rozhodl opustit svou zemi původu. Reaktivní migrace je naopak charakteristická vnějším tlakem na jednotlivce pro opuštění země původu.⁵

Jedním z dílčích konceptů, který je při studiu procesů souvisejících s migrací využit, je kategorizace spouštěčích faktorů, které ovlivňují jednotlivce k rozhodnutí migrovat. Tyto faktory jsou rozděleny na *push* a *pull*. Push faktory jsou definovány jako ekonomické, sociální a politické okolnosti v zemi původu každého jednotlivce, které ho (subjektivně i objektivně) nutí zemi opustit. Pull faktory jsou definovány jako komparativní výhoda cílových zemí. Logika tohoto konceptu spočívá v tom, že čím více je nějaký region znevýhodněn, tím více bude zdrojem migračního toku, a čím více je nějaký region zvýhodněn, tím více bude cílem migračního toku.⁶

Někteří autoři již v minulosti upozornili, že koncept push-pull faktorů umožňuje předjímat, které země budou zdrojové a které cílové. Rozhodnutí o migraci však náleží jednotlivcům. Až zpětně lze prostřednictvím analýzy faktorů zcela s jistotou určit, které konkrétní faktory se na individuálním rozhodnutí podílely, a vedly tak ke vzniku konkrétního migračního toku.⁷

VNĚJŠÍ ROZMĚR

Analýza push faktorů v zemích původu největšího počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU

Tabulka 1 zobrazuje pět zemí původu, jejichž státní příslušníci nejvíce zažádali v zemích EU o mezinárodní ochranu za období od března 2017 do února 2018.⁸

⁴ Push and pull factors of international migration: a comparative report. European Commission. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000. ISBN 92-828-9721-4. S. 4.

⁵ Push and pull factors of international migration: a comparative report. European Commission. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000. ISBN 92-828-9721-4. S. 4.

⁶ Push and pull factors of international migration: a comparative report. European Commission. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000. ISBN 92-828-9721-4. S. 3.

⁷ PORTES, Alejandro, BÖRÖCZ, József. Contemporary Immigration: Theoretical Perspectives On Its Determinants And Mode Of Incorporation. *International Migration Review*, 23: 3, 1989, s. 607.

⁸ Zpracováno na základě dat poskytnutých Eurostat (viz dále).

Eurostat: Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Monthly data (rounded) [aktualizováno 2018-04-27, citováno 2018-04-30],

Tabulka 1 Země původu s nejvyšším počtem žadatelů o azyl v EU28

Země	Počet žadatelů
Sýrie	95 565
Irák	48 550
Afghánistán	42 455
Pákistán	36 995
Albánie	23 525

Následující část se věnuje politicko-bezpečnostní a socio-ekonomické situaci v prvních pěti uvedených zemích.

Sýrie

V Sýrii je od roku 2011 kontinuálně ozbrojený konflikt, který tvoří dvě vzájemně propojené části - občanská válka a boje proti islamistické teroristické organizaci Islámský stát. V občanské válce proti sobě stojí vládní jednotky prezidenta Bašára Asada a jednotky protivládních povstalců. Rozvrácená země se brzy stala útočištěm stoupenců teroristické militantně islamistické organizace Islámský stát, která mezi léty 2014 a 2017 zabrala značná území země. Kritická situace v zemi byla umocněna tím, že Sýrie se stala mezinárodním bojištěm. Do bojů intervenovaly vlastními akcemi USA a jeho spojenci včetně Saudské Arábie, Rusko, Irán, Turecko a částečně Izrael, mající každý rozličné zájmy.

Politicko-bezpečnostní situace v zemi způsobila smrt přibližně 350 tisíc lidí a vedle toho zahájila bezprecedentní vlnu migrace ze země primárně směrem do okolních států a následně skrze Středomoří do zemí EU. Dnes se odhaduje, že zemi za osm let trvání konfliktu opustilo okolo 6 milionů obyvatel.⁹ Dalších třináct milionů osob trpí vážnou humanitární situací. Sýrii tak nelze považovat za bezpečnou zemi pro návrat z důvodu přetrvávající katastrofální bezpečnostní situace a pokračujících bojů vládních a povstaleckých jednotek v některých místech země (např. Duma, Afrín), přestože jistý posun znamenalo potlačení Islámského státu (alespoň v rovině jeho bojeschopnosti) na konci roku 2017.¹⁰

Lidé však neopouštěli Sýrii pouze z důvodů nedostatku osobní a politické bezpečnosti a probíhajících střetů. Důvodem se stala také opozice a nesouhlas s přetrvávajícím režimem prezidenta Asada. Představitelé náboženských menšin opustili zemi také z náboženských důvodů a náboženské perzekuce. Sýrie mimo mezinárodní migraci trpí také v důsledku války výraznou vnitřní migrací.

Irák

Irák v posledních letech utrpěl výrazné zhoršení své vnitřní bezpečnosti i politické situace. Jeho území bylo výrazně zasaženo činností teroristické radikálně islamistické organizace Islámský stát, jejíž působení v zemi vedlo k rozsáhlým bojům a ozbrojeným střetům. Situace především na severu země přerostla fakticky do občanské války, která byla definitivně vyřešena až ke konci roku 2017. Přesto však někteří varují, že teroristická organizace Islámský stát úplně nevymizela. Situace v zemi tak zdaleka není bezpečná a stabilizovaná, neboť se stále objevují zprávy o činnosti bojovníků Islámského státu v některých pouštních oblastech. S působením Islámského státu se také zhoršila celková ekonomická situace země, protože bojovníci Islámského státu obsadili některá ropná pole, a nezávisle na tom došlo k poklesu cen ropy na světových trzích.

⁹ Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky uvádí na 5,6 milionů celkově registrovaných syrských uprchlíků. Největší podíl z nich se momentálně nachází na území Turecka (na 3,5 milionu).

¹⁰ Přesto ještě v únoru 2018 bylo na 20 % všech žadatelů o azyl v Německu syrského původu.

Proměna situace v zemi vyvolala exodus velké části obyvatel, nelze však říct, že existoval jen jeden důvod k opuštění země. Jednalo se o směs příčin dané zhoršenou bezpečností (včetně osobní bezpečnosti kvůli náboženské nebo etnické perzekuci), nedostatek sociální spravedlnosti a rovnosti šancí, doplněná o politickou a ekonomickou nestabilitu země. Mezi obyvateli panovala velmi malá víra v možnost zlepšení situace.

Po výrazném zhoršení situace roku 2015, zejména vlivem pokračujícího konfliktu, se v regionu nenabízelo mnoho alternativ a odchod do Evropy byl vnímán jako realizovatelný a splňující kritéria bezpečnosti, fungujícího státu blahobytu i dodržování lidských práv. Evropské země byly v této době vnímány jako otevřené při přijímání migrantů/uprchlíků. Přesto volba cílové země byla pragmatická s ohledem na možné vazby (rodinné, přátelské), míru asistence státu nebo rychlost vyřízení žádosti. Studie Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z roku 2016 uvádí jako preferované země zejména Německo, Finsko a Švédsko. Stejná studie dále uváděla, že 67 % iráckých emigrantů neuvažuje o návratu do Iráku.¹¹

Afghánistán

Z ekonomického hlediska země trpí dnes několika problémy – extrémní chudoba a značná závislost na zemědělství v nehostinných podmínkách. OSN klasifikovala Afghánistán v roce 2017 jako zemi s aktivním konfliktem. Situace má v posledních letech zhoršující se tendenci. Zdroje uvádějí přes pět tisíc zabitých civilistů během roku 2017, v roce 2016 bylo zabito sedm příslušníků Mezinárodní organizace Červeného kříže. Ozbrojené střety a pokračující násilí podporují také vnitřní migraci a vysídlování. Jedná se o zemi s velmi slabými strukturami státní moci, bez reálné vlády práva. Vláda nemá dostatečné kapacity na ovládnutí území celé země a zajištění bezpečného návratu velkého množství vysídlených osob. Primárními důvody k migraci jsou v afghánském případě zhoršená bezpečnostní situace a pokračující konflikt, sekundárně pak ekonomická situace a nedostatek pracovních možností

Migrace je zde historickým jevem, napomáhaly jí také hranice, které vedly napříč etnickými skupinami. Velké množství uprchlíků se dlouhodobě nachází také v okolních státech (v Pákistánu se nachází 1,4 milionu registrovaných a odhadem 0,6–1 milion neregistrovaných uprchlíků), jejich pozice se však v posledních letech zhoršila, což podpořilo také odchod mnohých z nich do evropských států. Během migrační krize bylo podáno přes 400 tisíc žádostí o azyl v EU, s 56% úspěšností, která má postupně klesající tendenci.

EU následně přistoupila k zpětným návratům neúspěšných žadatelů, které se staly kontroverzní akcí návratu do evidentně nebezpečné země. Posléze však došlo k uzavření oboustranné dohody s Afghánistánem. Nicméně EU si vysloužila také kritiku ze strany OSN. Zvláštní zpravodaj OSN pro dodržování lidských práv vnitřně vysídlených osob v souvislosti s touto návratovou politikou varoval před destabilizací regionu a možným zhoršením situace, která může vést k opakované migraci.¹²

¹¹ Irácký premiér oznámil konec války proti IS. Celá země byla osvobozena, potvrdila armáda [online], 09/12/2017 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2327929-iracky-premier-oznamil-konec-valky-proti-cela-zeme-byla-osvobozena-potvrdila-armada>.

Iraqi Forces Kill 'ISIS Slaughterer' in Anbar Desert [online], 02/04/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://aawsat.com/english/home/article/1224591/iraqi-forces-kill-'isis-slaughterer'-anbar-desert>.

International Organization for Migration [online], 11/03/2016 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://iomiraq.net/reports/migration-flows-iraq-europe>.

International Organization for Migration [online], 16/08/2016 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://iomiraq.net/reports/migration-flows-iraq-europe-reasons-behind-migration>.

¹² Migration from Afghanistan to Europe (2014-2017) - Drivers, return and reintegration 31/10/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/afghanistan/migration-afghanistan-europe-2014-2017-drivers-return-and-reintegration-october>.

Pákistán

Pákistánská diaspora byla v roce 2015 odhadována na 8-10 milionů lidí (okolo 4 % obyvatel země). Častá byla ekonomická a časově omezená (4-5 let) migrace do oblastí Blízkého a Středního východu. Migrace do Evropy je taktéž dlouhodobějším fenoménem – s centrem např. ve Spojeném království. Od roku 2016 však její míra roste, a to skrze středozemní migrační cestu. Roste počet lidí, kteří byli jistý čas mimo Pákistán, ale k cestě do Středomoří se rozhodli až nedávno (i po několika letech pobytu v zahraničí).

Pákistán je označován jako neválečná země (*no war country*) a není řazen na evropský seznam bezpečných zemí původu. Lidé jsou tak i přes perzekuce v některých problematických provinciích (Paňdžáb) považováni za ekonomické migranty. Se zvyšující se mírou migrace se začaly rozvíjet četné sítě pašeráků. Jejich činnosti napomáhala také nedostatečná právní úprava možností jejich potrestání, na kterou bylo postupně apelováno. Studie již roku 2015 uváděly, že výška příjmu v hostitelské zemi je důležitým determinantem migrace z Pákistánu.

Pro migraci Pákistánců je typickou charakteristickou význam přátelských nebo rodinných vazeb dříve emigrovaných, ty podporují další migraci.¹³

Albánie

Albánie je dnes v dokumentech EU označována jako bezpečná země původu, ale přesto se jedná o zemi s největším podílem migrujících osob ve vztahu k počtu obyvatel v rámci evropských zemí bývalého komunistického bloku.¹⁴ Podle průzkumů až polovina Albánců uvažuje o emigraci. Jedná se o dlouhodobý problém, který zemi provází od pádu komunistického režimu. Odhady z roku 2001 uváděly, že až 700 tisíc lidí odešlo ze země (asi 20 % populace). Nejčastější destinací emigrantů jsou Řecko a Itálie z důvodu jazykové a kulturní blízkosti. V nedávných letech však narostl též proud albánské migrace do dalších zemí EU, zejména Německa.

Příčinou k migraci je především ekonomická motivace. Výši migrace ovlivňuje značná míra nezaměstnanosti (pravidelně 13–17 %, u mladých osob 25–30 %) a také chudoba.

Sekundární faktory jsou poté životní úroveň nebo nedostatek bezpečí (osobního či politického). V zemi se však postupně zlepšuje politická stabilita a konsolidují demokratické instituce.

Odcházejí mnohem více mladí pracující a je spíše individuálním fenoménem.

K situaci přispěla také postupná liberalizace pohybu albánských občanů v EU. Dnes má Albánie možnost bezvízového styku se zeměmi EU. Trend návratu 150-180 tisíc migrantů mezi léty

Migration Policy Institute „Afghanistan: Displacement Challenges in a Country on the Move“ 16/11/2017 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/afghanistan-displacement-challenges-country-move>.

The Guardian „EU deportation of migrants ‘adds to Afghanistan’s instability’, says UN“ 25/01/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/global-development/2016/nov/01/eu-deportation-of-migrants-adds-to-afghanistans-instability-says-un-united-nations>.

¹³ Pakistan as a Return Migration Destination [online], 03/2015 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://www.opf.org.pk/media/1410/pakistan-as-a-return-migration-destination.pdf>.

Number of migrants from Pakistan is increasing [online], 11/11/2017 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.dawn.com/news/1375925>.

Economic migrants from Pakistan have little chance in Europe [online], 14/12/2016 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/economic-migrants-from-pakistan-have-little-chance-in-europe/a-36762108>.

Determinants of Migration from Pakistan [online], 14/12/2016 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://ideas.repec.org/p/ekd/008007/8588.html>.

¹⁴ Podle dat OSN bylo roku 2017 na 1,15 milionu Albánců v emigraci. Při odhadované populaci země 2,85 milionu se jedná přibližně o 40 % populace žijící dnes na území Albánie. Viz. United Nations Department of Economics and Social Affairs [online] 2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates17.shtml>.

2008-2014 se neudržel. Naopak míra migrace ze země dnes tak zůstává výrazným problémem této země.¹⁵

Úspěšnost podaných žádostí ze strany Albánců byla roku 2016 0,8 %. V Německu jich bylo přijato 18 – tedy 0,1 %, obdobná čísla mají i ostatní evropské země.¹⁶

¹⁵ Přehled aktualit v oblasti migrace [online] 02/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/doc/00/14/42/00144236.pdf>.

International Organization for Migration, [online], [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <http://www.albania.iom.int/albania>.
[Migration Policy Institute](https://www.migrationpolicy.org/article/embracing-emigration-migration-development-nexus-albania) „Embracing Emigration: The Migration-Development Nexus in Albania“ [online], 10/09/2015 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/embracing-emigration-migration-development-nexus-albania>.

Albania – a potential in dealing with migration, focusing on food and agriculture [online], 25/10/2017 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/albania/albania-potential-dealing-migration-focusing-food-and-agriculture>.

Albania agrees to allow EU police on its territory to handle immigration [online], 12/02/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-albania-eu-border/albania-agrees-to-allow-eu-police-on-its-territory-to-handle-immigration-idUSKBN1FW1SL>.

¹⁶ World Data.info „Refugees from Albania“ [online], 12/02/2018 [cit. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://www.worlddata.info/europe/albania/asylum.php>.

PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU

Eurostat aktualizuje údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu na měsíčním základě. Data jsou dodávána jednotlivými statistickými úřady členských států. Liší se proto dostupnost dat pro jednotlivé země; data by měla být postupně poskytována a doplňována.¹⁷

Údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v zemích EU jsou zobrazeny v tabulce 2 (k věkové struktuře žadatelů o azyl viz graf 1; k počtu žadatelů podle pohlaví viz graf 2).

Tabulka 2 Počet žadatelů o mezinárodní ochranu EU28 (1.2017–12.2017)

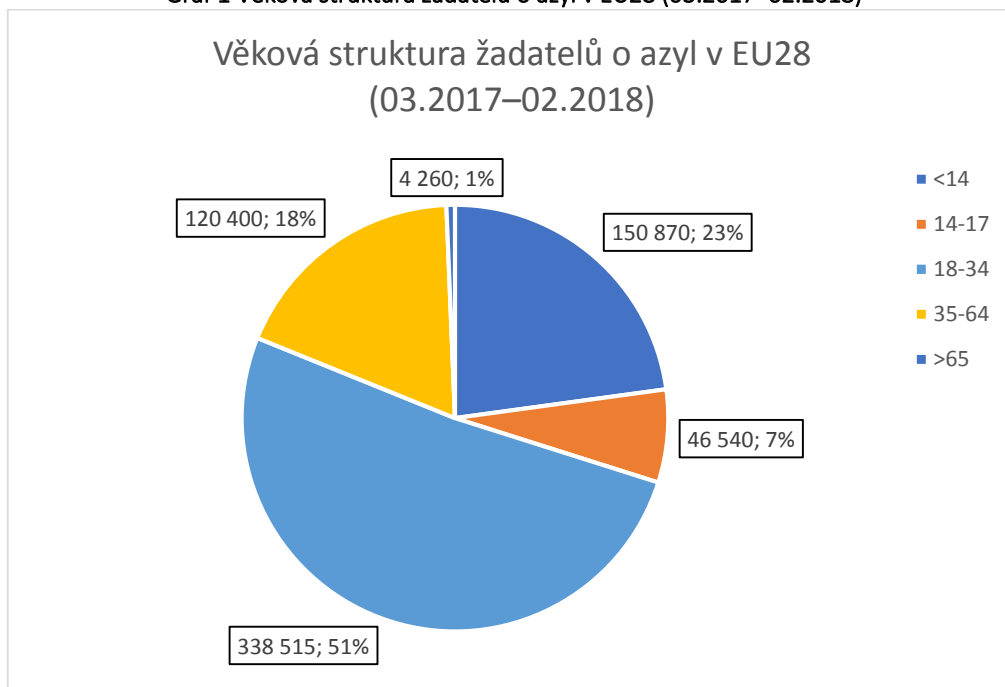
Země/měsíc	03.2017	04.2017	05.2017	06.2017	07.2017	08.2017	09.2017	10.2017	11.2017	12.2017	01.2018	02.2018	Součet
EU28	66 785	50 380	58 255	57 300	59 960	62 565	60 375	60 825	59 595	47 595	49 995	27 950	661 580
Belgie	1 615	1 420	1 435	1 395	1 530	1 595	1 660	1 775	1 600	1 455	:	:	15 480
Bulharsko	530	225	270	250	235	315	375	325	185	180	140	70	3 100
Česká republika	120	95	140	120	140	120	110	145	115	105	145	:	1 355
Dánsko	250	240	290	305	310	305	315	280	265	210	265	240	3 275
Estonsko	20	30	20	20	10	15	10	15	5	5	:	:	150
Finsko	470	440	480	465	520	490	355	380	400	355	390	300	5 045
Francie	8 865	7 920	8 025	7 540	8 325	8 115	7 525	8 735	9 260	9 700	9 040	:	93 050
Chorvatsko	60	70	95	70	115	110	70	100	125	50	55	:	920
Irsko	215	170	295	215	180	220	335	315	295	310	310	290	3 150
Itálie	13 700	9 560	12 120	13 010	12 275	10 255	10 585	9 900	8 495	5 220	6 825	5 940	117 885
Kypr	515	230	255	275	455	285	645	395	555	370	:	:	3 980
Litva	30	70	45	60	85	35	25	45	35	35	20	15	500
Lotyšsko	55	50	20	35	15	20	20	15	15	5	15	20	285
Lucembursko	235	195	210	145	170	195	200	195	160	250	190	:	2 145
Maďarsko	320	205	245	235	240	275	235	230	230	205	180	60	2 660
Malta	175	120	175	160	185	140	145	185	150	110	150	:	1 695

¹⁷ Eurostat: Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Monthly data (rounded) [aktualizováno 2018-04-27, citováno 2018-04-30],

Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 1. 3. do 31. 3. 2018

Země/měsíc	03.2017	04.2017	05.2017	06.2017	07.2017	08.2017	09.2017	10.2017	11.2017	12.2017	01.2018	02.2018	Součet
Německo	22 160	16 275	17 860	16 685	18 195	20 555	18 365	18 145	19 825	14 275	15 065	12 475	209 880
Nizozemsko	1 540	1 320	1 440	1 510	1 735	1 610	1 585	1 500	1 480	1 520	1 775	1 470	18 485
Polsko	540	425	435	450	395	430	355	280	340	270	420	:	4 340
Portugalsko	210	165	185	120	80	75	160	125	115	75	80	:	1 390
Rakousko	2 195	1 950	2 145	1 995	2 190	2 510	2 015	2 110	1 645	1 580	1 480	1 200	23 015
Rumunsko	415	655	405	290	425	755	695	485	310	155	220	:	4 810
Řecko	4 875	2 705	4 075	4 195	4 110	5 040	5 900	6 410	5 390	3 970	4 750	:	51 420
Slovensko	15	0	10	20	5	10	10	25	10	15	30	10	160
Slovinsko	130	60	190	155	120	145	155	165	130	155	170	225	1 800
Spojené království	3 180	2 225	2 840	2 760	2 730	2 745	2 875	3 110	3 150	2 810	2 960	2 735	34 120
Španělsko	2 415	1 980	2 780	2 430	2 760	3 260	2 890	2 880	3 035	2 240	3 150	2 905	32 725
Švédsko	1 940	1 575	1 775	2 380	2 420	2 945	2 770	2 555	2 265	1 960	2 165	:	24 750

Graf 1 Věková struktura žadatelů o azyl v EU28 (03.2017–02.2018)

Graf 2 Počet žadatelů o azyl v EU28 dle pohlaví žadatele (03.2017–12.2018)

